

ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ КОМУНІКАТИВНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ МЕНЕДЖЕРІВ

Лаврук О.С., к.е.н., доцент

Подільський державний аграрно-технічний університет

У світовій практиці підготовки майбутніх менеджерів вже давно відбулась певна переорієнтація з технократичного напрямку на гуманітарний. Пов'язано це з тим, що виконання обов'язків сучасного менеджера корелюється з вміннями спілкуватись і впливати на людей, здатністю переконувати та налагоджувати стратегічні взаємини, з орієнтацією на потреби клієнта та вміннями спілкуватись з представниками різних культур; навичками лідерства та особистісними здібностями (вміннями знаходити і розвивати таланти в своїй організації, прагненнями до змін, вміннями навчати та інструктувати людей, здатністю до формування ефективних команд, адекватною самооцінкою, вміннями адаптуватись у різноманітних ситуаціях) [1].

Доведено, що підготовка здобувачів вищої освіти до управлінської діяльності вимагає знання особливостей поведінки людей, закономірностей групової сумісної діяльності та стилів керівництва нею, психологічних механізмів міжособистісної взаємодії; вміння аналізувати свою діяльність як певну сукупність конкретних проблемних ситуацій, сприяння ефективній міжособистісній взаємодії, адекватного розуміння індивідуальних особливостей суб'єктів взаємодії та здійснення спільної діяльності у відповідності з ними; здатності до співчуття та співпереживання, вміння формувати соціальні установки та діалогічне спілкування. Останнє слід вважати універсальною та необхідною умовою

ефективності всієї управлінської діяльності керівника [4].

Тому підвищення ефективності професійної підготовки управлінців потребує негайного розв'язання кількох важливих завдань:

- створення соціально-психологічної теорії управлінського спілкування, яка сприятиме оптимізації цього процесу завдяки використанню передових технологій і методик комунікативної підготовки;
- основний аспект в процесі професійного становлення менеджера слід робити не на простому збільшенні його рівня знань, а на формуванні його особистості як професійно-творчої індивідуальності, здатної до постійних перетворень та самовдосконалення.
- низька результативність професійних форм і методів навчання майбутніх менеджерів є вагомим аргументом для їх заміни на більш ефективні.

Зважаючи на це, значно підвищити рівень комунікативної підготовки можна завдяки здійсненню навчального процесу у формі активної взаємодії, ділових та рольових ігор, тренінгів, дискусій, оскільки саме така специфіка занять забезпечує пізнавально-перетворювальну активність суб'єкта професійного становлення. При цьому навчальні заняття слід будувати відповідно до основних компонентів комунікативної культури та з елементами сприятливого емоційно-психологічного клімату, організація гуманістично-спрямованих відношень у системі викладач – здобувач вищої освіти і особливо забезпечення високого рівня комунікативної компетентності викладача [2, с.146].

Становлення професіонала не завершується лише етапом здобуття освіти у закладі вищої освіти. Створити умови для її безперервності не означає тільки відкриття відповідних закладів, в яких можна продовжити професійну підготовку. Ключовим аспектом системи безперервної освіти є її особистісно-орієнтоване спрямування. При такому антропоцентричному підході важливими є не тільки завдання самої підготовки спеціаліста, але й

створення необхідних умов для його особистісного і творчого росту.

Вважаємо, що суттєво покращити рівень комунікативної підготовки майбутніх управлінців можна завдяки переосмисленню вимог, які висуває нова соціально-економічна ситуація до професіограми менеджера, його функцій і обов'язків. Успішний керівник повинен бездоганно орієнтуватись в особливостях технологічно-виробничого циклу, економічно-ціновій політиці ринку, його маркетингових особливостях, перспективному плануванні щодо нарощування потужності чи зміни номенклатури продукції. При всій важливості цих складових, системоутворюючим та основним тут залишатимуться людські ресурси як головний чинник продуктивних сил. Тому знання психології людей, їх потреб і звичок, комунікативних особливостей, форм і методів міжособистісної комунікації та взаємодії є важливим атрибутом фахової підготовки менеджера.

Література:

1. Лаврук О. С., Білик Ю. І. Комунікативна підготовка менеджера як чинник його соціальної компетентності. *Економічний дискурс*. Тернопіль : Крок, 2014. 363 с.
2. Лаврук В. В., Трач І. В., Лаврук О. С. Актуалізація проблеми комунікативної культури студентів вищих навчальних закладів освіти. *Професійно-прикладні дидактики*: міжнародний науковий журнал. Кам'янець-Подільський, 2017. Вип. 3. С. 142-147.
3. Маріна О. В. Комунікативні уміння як фактор успішності навчально-виховного процесу. *Педагогіка і психологія формування творчої особистості: проблеми і пошуки* : Збірник наукових праць. Запоріжжя, 2008. Вип. 49. 348 с.
4. Орбан-Лембрик Л. Е. Психологія управління. Київ : Академвидав, 2003. 568 с.